

6. Educar a la natura.

Descobrir la natura

La descoberta de la natura i l'activitat en el medi natural són eixos centrals del mètode escolta des dels seus inicis. La natura aporta el medi més idoni per formar el caràcter dels joves i les joves escoltes, introduint l'esperit d'aventura i posant-los en situació de superar les dificultats i de valer-se per ells mateixos. La concentració urbana de la majoria de la població que es donava a principis del segle XX i que s'anirà reforçant al llarg d'aquell segle, feia especialment atractiva entre els joves una proposta que suposava deixar de banda la monotonia urbana o unes propostes d'ocupació de l'oci a les ciutats que eren fonamentalment passives. En el cas de l'escoltisme mallorquí dels anys seixanta i setanta, desenvolupant especialment a Palma, les sortides, excursions i campaments varen suposar descobrir un món rural que, per molts, era poc conegut. La societat rural, cada vegada més amenaçada pel creixement d'una societat turística però que encara conservava moltes de les seves característiques, era en aquells anys poc coneguda per la joventut urbana. Com alternativa a una escola tradicional, tancada en quatre parets i que donava l'esquena a l'entorn natural i social, l'escoltisme proposava descobrir la natura i la Mallorca rural amb els seus paisatges, la seva gent i la seva cultura.

Sortida per fer escalada. Rangers-esplet del AE Capità Angelats, de Sóller 1990, cedida per l'Agrupament.

Sortides i Campaments

Les sortides – excursions d'un o dos dies- i els campaments són les activitats que han permès als escoltes i les guies entrar en contacte amb la natura. Carregats amb les tendes de campanya i la motxilla els grups escoltes sortien de les ciutats i els pobles per recorre els camins. Les sortides era una forma d'enfortir les relacions de grup, de posar en joc les capacitats de prescindir de les comoditats de l'entorn més quotidià, de conèixer realitats diferents i de fer exercici físic.

Patrulla secció Ramon Llull 1959. campament a Vic (Barcelona), cedida per Maria A. Pujol.

Els campaments possibilitaven una estada més llarga en el medi natural, fan necessari acomodar un espai del bosc per tenir un mínim de serveis i possibiliten exercitar les habilitats manuals per fer aquelles instal·lacions necessàries.

Hi pot haver campaments de dos dies o d'una durada més llarga. Es feien també en funció d'una data concreta com el de Sant Jordi o amb un motiu religiós per Setmana Santa o com culminació d'un curs a l'estiu, o sense cap motiu preestablert, per celebrar qualche efemèride, etc. També es celebren campament només d'una unitat, d'un agrupament, de varis agrupaments i també de regions i nacions com el "jamboree" que és un camp mundial d'escoltes que es fa cada quatre anys.

Focs de cap

Campament al pla de Cuber pioners i caravel·les. 1977, cedida per Víctor Quadrado.

No es concep un campament o una sortida escolta sense un bon foc de camp al vespre, després d'haver sopat i abans d'anar a dormir. Els focs de camp representen un punt i final d'una jornada d'activitat a l'aire lliure. És un moment que és troben tots els participants per cantar junts, per expressar-se, per compartir experiències, intimitats, i avaluar la tasca feta. És un moment que una màgia espiritual i sensual es comparteix entre tots i que contribueix a l'enriquiment i creixement individual i col·lectiu.

Les activitats escoltes a la ciutat.

Si bé les activitats a la natura foren sempre les més presents a l'escoltisme mallorquí, en els anys setanta, hi va haver una redescoberta de la ciutat. La creixent conscienciació dels escoltes vers els problemes social derivats de l'expansió econòmica, l'emigració i l'aparició de nous barris obrers, despertaren un nou interès per la realitat urbana. El sentiment que fer exclusivament activitats a la natura podia ser una forma de donar l'esquena a una realitat social urbana

cada cop més complexa, es va difondre entre certs grups de l'escoltisme mallorquí. La construcció d'un parc infantil a la barriada de Son Cladera, activitat que fou triada com inici oficial del funcionament dels nous grups de Pioners el Sant Jordi de 1970, fou un exemple d'aquesta nova sensibilitat. Alguns grups escoltes volien fer-se més presents als barris i acostar-se més als problemes dels sectors socials més desvalguts.

La tenda

Camp Sant Jordi a Bendinat 1979. A.E.Reina Contança. Foto cedida per Víctor Quadrado.

La tenda en la que els escoltes es refugiaven a les seves sortides i campaments era un element simbòlic més. Era l'espai de referència de la patrulla que procurava tenir-la sempre ben endreçada. Montar les tendes era una de les habilitats bàsiques que havia de tenir un escolta. Als seus redols es senyalitzava els carrerons per on passar per no tropitjar les plantes. Al davant de la tenda es plantava el banderí i el toten de la patrulla.

Campament al pla de Cuber pioners i caravel·les, 1977, cedida per Víctor Quadrado.

"Crec que hem de fer un esforç per descobrir on està situada la clau de l'èxit i de la bona marxa d'un Camp d'estiu. I, segons el meu parer, l'èxit està en el fet que, per mitjà dels jocs, dels divertiments, és a dir, de l'esplai, anem desvetllant i enfortint la nostra personalitat de sers humans, lliures, cada dia més conscients de la nostra dignitat i de la nostra responsabilitat en la tasca de transformar el nostre món"

Cecili Buele. Conciliari

Circular de la Delegacions Diocesanes d'Escoltisme de Mallorca. maig-juny de 1971, p.4

Activitat de uns Llobatons en un camp d'estiu. AE Sa Marjal, Sa Pobla any 2000, cedida per Albert Palou.